

NAJNOWSZE DZIEJE POLSKI

MATERIAŁY
I STUDIA
Z OKRESU
II WOJNY
ŚWIATOWEJ

NAJNOWSZE DZIEJE POLSKI

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

NAJNOWSZE DZIEJE POLSKI

MATERIAŁY I STUDIA Z OKRESU 1914—1939

TOM XIV

PANSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1969

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

*Leon Grosfeld, Tadeusz Jędruszczak, Stanisław Kalabiński,
Czesław Madajczyk — redaktor, Witold Stankiewicz*

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — WARSZAWA

Nakład 1500+90 egz. — Objętość ark. wyd. 21,0. Ark. druk. 15,75.
Pap. druk. sat. kl. V, 65 g, 70×100. — Oddano do składu we wrześ-
niu 1968 r. Podpisano do druku w marcu 1969 r. — Druk ukończ.
w marcu 1969 r. — Zam. 1697. — P-85. Cena zł 42.—

DRUKARNIA im. REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ, WARSZAWA

СОДЕРЖАНИЕ

Ян Моленда — Формирование межпартийных отношений накануне возникновения второй Речи Посполитой	5
Болеслав Воциньски — Роль и структура верховной военной власти в 1918—1920 гг.	45
Людвик Хасс — Организация масонства в межвоенной Польше	81
Мечислав Микульски — Авиапредприятия в Польше в 1922—1939 гг.	119
Юлиан Чаёр — Развитие военной промышленности в первые годы существования межвоенной Польши	145

ВОСПОМИНАНИЯ

Анджей Вежбицки — Пять недель в СССР	161
Мариан Г. Серейски — Из воспоминаний о Военном историческом бюро (IX—X, 1939)	169
Здзислав Вильк — Из воспоминаний заведующего отделом МОБ (МОВ) по вопросу снабжения авиации в 1939 г.	175

МАТЕРИАЛЫ

Польско-германское соглашение о сезонной эмиграции — Галина Яновска	179
Три немецких документа, касающихся силезской проблемы в 1919—1920 гг. — Леон Гросфельд и Тадэуш Ендрущак	183
Французские архивные документы о положении в Польше в первой половине 1919 г. — Тадэуш Ендрущак	195
Борьба санационных властей с тенью Витоса в США — Бронислава Скшешевска	221

ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ

Главному Редактору — Генрык Яблоньски	243
---	-----

TABLE DES MATIÈRES

Jan Molenda — Les rapports entre les partis politiques à la veille de la II-e République	5
Bolesław Woszczyński — Le rôle et la structure de l'autorité militaire suprême de 1918 à 1920	45
Ludwik Hass — Le développement des organisations francs-maçonniques en Pologne entre les deux guerres	81
Mieczysław Mikulski — L'organisation du transport aérien en Pologne entre les deux guerres	119
Julian Czajor — Le développement de l'industrie travaillant pour les besoins de l'armée dans les années suivant la première guerre mondiale	145

MÉMOIRES

Andrzej Wierzbicki — Une excursion de cinq semaines en URSS	161
Marian H. Serejski — Souvenirs du Bureau Historique Militaire (IX—X.1939)	169
Zdzisław Wilk — Souvenirs concernant l'approvisionnement des forces aériennes en 1939	175

MATERIAUX

Problème de l'accord polono-allemand concernant l'émigration saisonnière — Halina Janowska	179
Trois documents allemands concernant la Silésie en 1919—1920 — Leon Grosfeld et Tadeusz Jędruszczak	183
Documents des archives françaises concernant la situation en Pologne dans les premiers six mois de 1919 — Tadeusz Jędruszczak	195
La lutte des autorités polonaises contre l'ombre de Witos aux Etats Unis — Bronisława Skrzyszewska	221

CORRESPONDANCE

Au Rédacteur en Chef — Henryk Jabłoński	243
---	-----

CONTENTS

Jan Molenda — Shaping of inter-party relations before the formation of the Second Polish Republic	5
Bolesław Woszczyński — The role and structure of the chief military authorities in 1918—1920	45
Ludwik Hass — Organizational development of freemasonry in interwar Poland	81
Mieczysław Mikulski — Air concerns in Poland in 1922—1939	119
Julian Czajor — Development of military industry in the first years of inter-war Poland	

REMINISCENCES

Andrzej Wierzbicki — Five-week trip to the USSR	161
Marian H. Serejski — From reminiscences on Military Historic Bureau (September—October 1939)	169
Zdzisław Wilk — From reminiscences of MOB sections leader in the field of supply of air force in 1939	175

MATERIALS

Problem of Polish — German agreement on season emigration — Halina Janowska	179
Three German documents concerning the Silesian problem in 1919—1920 — Leon Grosfeld and Tadeusz Jędruszczyk	183
French archival documents on the situation in Poland in the first half of 1919 — Tadeusz Jędruszczyk	195
Fight of the authorities of Piłsudski's followers against the shadow of Witos in the USA — Bronisława Skrzyszewska	221

LETTERS TO THE EDITORIAL BOARD

To the Editor-in-Chief — Henryk Jabłoński	243
---	-----

INHALT

Jan Molenda — Die Gestaltung der interparteilichen Verhältnisse am Vorabend des Entstehen der zweiten Republik Polen	5
Bolesław Woszczyński — Die Rolle und Struktur der obersten Militärbehörden in der Zeit von 1918 bis 1920	45
Ludwik Hass — Organisationsentwicklung des Freimaurerstums in Polen in der Zwischenkriegszeit	81
Mieczysław Mikulski — Flugzeugbau-Unternehmungen in Polen in der Zeit von 1922 bis 1939	119
Julian Czajor — Die Entwicklung der Militär-Industrie in der ersten Jahren der Zwischenkrug- Polens	145

ERINNERUNGEN

Andrzej Wierzbicki — Ein fünfwöchentlicher Ausflug in die Sowiet-Union	161
Marian H. Serejski — Rückblick auf das Militär-Historische Büro (IX—X, 1939)	169
Zdzisław Wilk — Erlebnisse des Leiters der MOB-Abteilung für Versorgung der Flugzeug-Industrie in Jahre 1939	175

MATERIALIEN

Das Problem des polnisch-deutschen Abkommens über Saisonarbeiter-Wanderungen — Halina Janowska	179
Drei deutsche Dokumente das Schlesien-Problem betreffend aus den Jahren 1919 und 1920 — Leon Grosfeld und Tadeusz Jędruszcak	183
Die französische Dokumente über Situation in Polen in erster Hälfte 1919 — Tadeusz Jędruszcak	195
Der Kampf der Sanacja — Behörden mit Witos Schatten in den Vereinigten Staaten — Bronisława Skrzyszewska	221

BRIEFE AN DIE REDAKTION

Schefredacteur — Henryk Jabłoński	243
---	-----

SPIS TREŚCI

Jan Molenda — Kształtowanie się stosunków międzypartyjnych w przededniu powstania Drugiej Rzeczypospolitej	5
Bolesław Woszczyński — Rola i struktura naczelnej władzy wojskowej w latach 1918—1920	45
Ludwik Hass — Rozwój organizacyjny wolnomularstwa w Polsce międzywojennej	81
Mieczysław Mikulski — Organizacja transportu lotniczego w Polsce w okresie międzywojennym	119
Julian Czajor — Rozwój przemysłu o przeznaczeniu wojskowym w pierwszych latach Polski międzywojennej	145

WSPOMNIENIA

Andrzej Wierzbicki — Pięciotygodniowa wycieczka do ZSRR	161
Marian Henryk Serejski — Ze wspomnień o Wojskowym Biurze Historycznym — wrzesień i październik 1939	169
Zdzisław Wilk — Ze wspomnień kierownika działu MOB w zakresie zaopatrzenia lotnictwa w roku 1939	175

MATERIAŁY

Projekt polsko-niemieckiego układu o emigracji sezonowej — Halina Janowska	179
Trzy niemieckie dokumenty dotyczące problemu śląskiego w latach 1919—1920 — Leon Grosfeld i Tadeusz Jędruszczyk	183
Francuskie dokumenty archiwalne o sytuacji w Polsce w pierwszej połowie 1919 r. — Tadeusz Jędruszczyk	195
Walka władz sanacyjnych z cieniem Witosa w USA (dokumenty z lat 1933—1934 oraz 1936—1937) — Bronisława Skrzyszewska	221

LISTY DO REDAKCJI

Do Redaktora Naczelnego — Henryk Jabłoński	243
--	-----

Cena zł 45,—